

CRNA GORA
VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO

LGBT Forum PROGRES

nevladina organizacija
LGBT FORUM PROGRES

**MEMORANDUM
O
RAZUMIJEVANJU I SARADNJI**

Podgorica
2014

I CILJEVI SARADNJE

Potpisnici Memoranduma o razumijevanju i saradnji zajednički iskazuju namjeru da aktivno doprinose:

- promociji domaćih i međunarodnih standarda i prakse u oblasti ljudskih prava i zaštite od diskriminacije.
- promocija vladavine prava i nezavisnog i samostalnog tužilaštva koje je neophodna i ključna demokratska vrijednost.
- obezbjeđenje primjene prava uz poštovanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda i osiguranje vršenja funkcije državnog tužioca na objektivan i nepristrasan način i bez uticaja i pritisaka, bilo koje vrste.
- promocija transparentnosti i dostupnosti državnih tužilaca i tužilačke organizacije.
- daljem unaprijeđenju kapaciteta državnih tužilaca kada je riječ o ljudskim pravima i slobodama lezbejskih, gay, biseksualnih i transrodnih (LGBT) osoba i efikasan rad na zaštiti od diskriminacije i nasilja nad LGBT osobama
- povećanju povjerenja ukupne javnosti, posebno LGBT osoba, u rad državnih tužilaca i crnogorsku tužilačku organizaciju u cijelini
- kvalitetnijoj implementaciji međusobnih obrazovnih programa u vezi za ljudskim pravima, antidiskriminatornom politikom i praksom i dostupnosti zaštite osnovnih prava i sloboda.
- osnaživanju sistemskih mjera i unapređenju operativnih procedura koji se odnose na suzbijanje fenomena mržnje prema LGBT osobama, što uključuje dosledno krivično gonjenje, generisanje podataka o krivičnim prijavama koje se odnose na povredu prava i sloboda LGBT osoba, čime će se razviti praktičnija i pouzdanija slika o adekvatnosti procesuiranja i širini problema nasilja i i govora mržnje po osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta u Crnoj Gori.

Potpisnici Memoranduma o razumijevanju i saradnju saglasni su da unaprijede međusobne kontakte, komunikaciju i informisanost o svim aspektima ciljeva Memoranduma.

II SVRHA I OPSEG

Svrha ovog Memoranduma jeste zajednički doprinos implementaciji projekta "Tužilačka i policijska praksa - izgradnja mostova" koji nevladina organizacija "LGBT Forum Progres" realizuje uz podršku i pomoć Ambasade Kraljevine Holandije.

Ambasada Kraljevine Holandije je partner u uspostavljanju ove saradnje.

Da bi se postigli ciljevi saradnje potpisnici će raditi u sledećim ključnim oblastima:

1. Zajednička priprema, dizajniranje i sprovođenje odgovarajućih stručnih i specijalističkih obuka, treninga, konferencija i radionica s ciljem dalje izgradnje kapaciteta tužilaštva i tužilaca i unapređenja njihove transparentnosti, efikasnosti u radu i snaženja kredibiliteta u domaćoj i međunarodnoj javnosti
2. Snaženje i jačanje kapaciteta tužilaca, na svim nivoima, za razumijevanje ljudskih prava LGBT osoba, tekovina međunarodnog LGBT pokreta i međunarodnih standarda u vezi sa seksualnom orijentacijom i rodnim identitetom.

3. Pokretanje zajedničke izdavačke produkcije kojom bi nastavila izgradnja nacionalne stručne literature u vezi sa pravom seksualne orijentacije i rodnog identiteta i s fokusom na mjesto i ulogu tužilaca.
4. Aktivna podrška naporima Vrhovnog državnog tužilaštva u procesu unapređenja povjerenja javnosti, posebno marginalizovanih manjinskih zajednica, u ukupan rad državnih tužilaštava, nacionalni pravosudni sistem i s ciljem očuvanja i daljeg razvoja dostojanstva i ugleda državnih tužilaštava i tužilaca kao samostalnog i nezavisnog organa
5. Unapređenje komunikacije i saradnje između LGBT zajednice i tužilačke organizacije uz poboljšanje informisanosti LGBT zajednice o državnim tužilaštvima, njihovoj ulozi i mandatu, nacionalnom pravosudnom sistemu, i o oblicima i mogućnostima pristupa državnim tužilaštvima u slučajevima potrebe zaštite ljudskih prava i sloboda.
6. Bliska saradnja, komunikacija i stalna dostupnost članova LGBT zajednice u cilju doslednog krivičnog gonjenja i efikasnog procesuiranja učinilaca krivičnih i drugih zakonom utvrđenih kažnjivih djela na štetu LGBT osoba.

III ODGOVORNOSTI

Vrhovno državno tužilaštvo će:

- pružiti svu potrebnu stručnu i profesionalnu pomoć za dizajniranje programa odgovarajućih stručnih obuka i treninga za državne tužioce u vezi sa ljudskim pravima i zaštitom od diskriminacije LGBT osoba
- podržati, zajednički dogovorene, treninge, radionice, konsultacije sa odgovarajućim kadrovskim potencijalima, prisustvom i aktivnim učešćem državnih tužilaca
- podržati, kroz stručne priloge, kreiranje nacionalne stručne literature u vezi sa pravom seksualne orijentacije i rodnim identitetom
- pomoći i podržati izradu stručne analize o dosadašnjem procesuriranju učinilaca krivičnih i drugih zakonom utvrđenih kažnjivih djela na štetu pripadnika LGBT zajednice
- podržati promociju i distribuciju zajedničke izdavačke produkcije u sistemu tužilačke organizacije
- za stručnjake, aktiviste i monitore iz nevladine organizacije "LGBT Forum Progres" obezbijediti, u skladu s domaćim propisima, slobodan pristup informacijama koje su u vezi sa pravom seksualne orijentacije i rodnim identitetom ili sa postupcima u kojima učestvuju članovi LGBT zajednice.
- pružiti odgovarajuća obaveštenja o radu državnog tužioca i radu na pojedinim predmetima koji su u vezi sa pravom seksualne orijentacije i rodnim identitetom i u kojima učestvuju LGBT osobe.
- informisati sva državna tužilaštva o zaključenom Memorandumu i njegovom sadržaju.
- učestvovati u konsultacijama i pružiti pomoć i odgovarajuće sugestije, posebno vezano za zaključke i preporuke, prilikom kreiranja objektivnih izveštaja kojima se tretira pitanje dostupnosti, transparentnosti i efikasnosti državnih tužilaštava i zaštite ljudskih prava i sloboda LGBT osoba s tim u vezi
- razviti kontakt LGBT mrežu unutar državnih tužilaca i raditi na jačanju njenih kapaciteta i dostupnosti za rad sa LGBT zajednicom.
- učestvovati u domaćom i međunarodnoj promociji uspostavljene saradnje i ovog Memoranduma

LGBT Forum Progres će:

- pružiti potrebnu logističku, tehničku i finansijsku podršku za realizaciju dogovorenih projektnih aktivnosti u kojima učestvuju državni tužioци - obuke, treninzi, konferencije, konsultacije i izdavačka produkcija.
- osposobiti svoje osoblje, članove i volontere za profesionalnu komunikaciju sa Vrhovnim državnim tužilaštvom, rukovodiocima državnih tužilaštava i državnim tužiocima u cijelini uključujući terenski rad, posjete državnim tužilaštima i praćenje efikasnosti rada državnih tužilaštava.
- osigurati urednu, redovnu i konstruktivnu komunikaciju s Vrhovnim državnim tužilaštvom uz dostavljanje svih relevantnih informacija koje su u vezi sa dogovorenim programima, zajedničkim aktivnostima i postupcima u kojima učestvuju LGBT osobe ili su isti u vezi s pravom seksualne orijentacije i rodnim identitetom.
- obezbijediti blagovremenu komunikaciju i konsultacije prilikom izrade periodičnih ili tematskih izvještaja u vezi sa pravosudnom zaštitom prava i sloboda LGBT osoba u Crnoj Gori, posebno u kontekstu.
- promovisati rad državnih tužilaštava u LGBT zajednici i istu edukovati o nadležnosti i drugim pitanjima od značaja za rad državnih tužilaca te pomoći kod državnih tužilaca razumijevanje tematike ljudskih prava LGBT osoba i relevantnih standarda i razvijene prakse s tim u vezi.
- aktivno promovisati rezultate projekta, programa i zajedničke saradnje.
- čuvati tajnost ličnih podataka iz tužilačkih spisa kojima je omogućen pristup u skladu s domaćim propisima.
- aktivno učestvovati u domaćoj i međunarodnoj promociji uspostavljene saradnje i ovog Memoranduma.

IV OSTALO

Memorandum se zaključuje na neodređeno vrijeme.

Potpisnici Memoranduma saradnju mogu raskinuti u bilo kojem trenutku.

Memorandum stupa na snagu odmah po potpisivanju.

Potpisnici Memoranduma će imenovati kontakt osobe preko kojih će se odvijati komunikacija vezana za implementaciju dogovorenih aktivnosti i samog Memoranduma.

Eventualni izazovi i teškoće u vezi sa implementacijom Memoranduma prevazilaziće se kroz neposrednu, konstruktivnu i prijateljsku komunikaciju.

Vrhovno državno tužilaštvo
Ivica Stanković, Vrhovni državni tužilac

LGBT Forum Progres
Tijana Bukilić, predsjednica Upravnog odbora

